

Sprawozdanie

komisyi budżetowej odnośnie do Wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie urządzenia kursu nauki pielęgnowania chorych przy szpitalu powszechnym we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Towarzystwo Czerwonego Krzyża, oddział dam, powzięło myśl, wielokrotnie już zresztą przeprowadzoną, urządzenia szkoły posługaczy i posługaczek przy szpitalu tutejszym. Towarzystwo to ma zadanie pielęgnować rannych wczasie wojny i posiada własne szpitale wojenne i własne pociągi do transportu rannych. Ówczesni doradcy lekarscy tego towarzystwa wyrobili plan takiej szkoły. Może ona atoli istnieć tylko przy szpitalu. Udano się więc o pozwolenie zaprowadzenia tej szkoły przy szpitalu we Lwowie, atoli pertraktacye do żadnego nie doprowadziły rezultatu.

Sprawa ta wyloniła się następnie przy rozprawie nad preliminarzem szpitala lwowskiego na rok 1891. i zapadła uchwała wysokiej Izby, aby szkołę dozorców przy szpitalu lwowskim założyć.

W wykonaniu tej uchwały na podstawie opinii Dyrekeji szpitalu proponuje Wydział krajowy, aby w r. 1894 założyć 3—4 miesięczny kurs dla Sióstr Miłosierdzia przy szpitalu lwowskim. Wykłady mają się odbywać w kancelaryi Dyrekeji w godzinach popołudniowych, wolnych od urzędowania, więc będą czysto teoretyczne, a najodpowiedniejszym docentem będzie inspektor szpitali, który na żądanie Wydziału krajowego napisał podręcznik dla dozorców chorych, a więc urzędnik administracyjno lekarski, nie prowadzący żadnego oddziału szpitalnego, tylko zajęty w biurze sanitarnym. Remuneracya ma wynosić 300 zł. o wstawienie których na rok 1894 w preliminarz wydatków szpitala powszechnego we Lwowie, Wydział krajowy uprasza.

Sprawa zabezpieczenia dobrej posługi szpitalnej, jest w obecnej chwili jedną z najbardziej piekących i wzbudza ogólne zajęcie. Od 8—10 września r. b. czynnym będzie międzynarodowy kongres samarytów w Wiedniu, który w 4. i 10. punkcie obrad swoich postawił temata, w jaki sposób wykształcać należy tych, co mają pielęgnować chorych i w jaki sposób zużyć w tym celu publiczne i prywatne szpitale.

Szkoły dla dozorców chorych przeważnie płci żeńskiej istnieją w Pradze, w Wiedniu (Rudolfinerhaus) w Baden, Prusiech, Saksonii, Hanowerze, Hamburgu i w innych krajach i państwach i ktokolwiek mianowicie w Niemczech zwiedza szpitale, wszędzie znajdzie kobiety z odznakami czerwonego krzyża, które z tych szkół wyszły i z instytucją macierzystą są związane. U nas w kraju sprawa ta zupełnie jest zaniedbaną, zato więcej jak gdziekolwiek piekącą. Ale jest ona bardzo trudną do rozwiązania i wymaga głębokich studyów. Kardynalnym warunkiem

wartości szkoły jest wykształcenie praktyczne t. j. bezpośrednio przy łóżku chorego. Jest to nauka która ma na celu obznajomienie się z postępowaniem z chorym, wymaga więc bezpośredniej obsługi chorego, pod nadzorem lekarza praktycznego i to jedynie i wyłącznie oddanego zawodowi operatorskiemu. Większa nabyta wprawa i inteligencya uprawia do wyższej rangi w tej służbie, ale przy nauce niema niższej i wyższej służby, i każda czynność, która dla chorego jest potrzebną choćby była najobrzydliwszą i wstrętną, jest równie wysoką, bo jest temu choremu potrzebną. Jeśli tej zasady mianowicie praktycznego kształcenia przy spełnianiu wszelkich czynności do obsługi chorych należnych i to na chorym leżącym na łóżku, szkoła nie ma na oku, to przestaje być szkołą dozorców i żadnego nie ma celu. Docent musi być rutynowanym operatorem, bo tylko taki uczyć praktycznie potrafi. Podręcznikiem najlepszym jaki obecnie jest znany, jest znakomicie napisana książka: Die Krankenpflege im Hause und im Hospitale wydana przez Dra T. Billotha. Ona powinna istnieć w przekładzie polskim.

Komisya budżetowa, nie może się zgodzić z wnioskiem Wydziału krajowego, sądzi że należy zwołać w tej sprawie ankietę, przeważnie z operatorów lekarzy złożoną, z współudziałem delegatów Towarzystwa Czerwonego Krzyża, oraz Towarzystwa Samarytów, jeśli takowe u nas w kraju powstanie i dlatego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek w sprawie założenia szkoły osób do posługi chorych przeznaczonych, odsyła się do Wydziału krajowego, w celu zwołania ankiety i postawienia wniosków w myśl uchwał tejże.

Lwów dnia 11. maja 1893.

Zastępca Przewodniczącego:

Stanisław Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Czyżewicz w. r.